

AFSTUDEERSTAGE 2024-2025

■ Informatie voor aanstaande leraren,
mentoren, tutoeren en vertegenwoordigers
van basisschoolmanagement / school-
opleiders

DE KEMPEL
HOOGESCHOOL VOOR LERAREN

VERWACHTINGEN Afstudeerstage

Tijdens de afstudeerstage groeit de aanstaande leraar uit naar:

- een startbekwame leerkracht;
- een volwaardig teamlid van de stageschool;
- een leerkracht die in staat is zijn/haar onderwijs vorm te geven op basis van zijn/haar persoonlijke visie op onderwijs;
- een leerkracht met een profilering op een vak/thema en een leeftijdsgroep (jonge kind: groep 1 t/m 3, of oudere kind: groep 4 t/m 8);
- een kritische leerkracht met een onderzoekende houding die systematisch de praktijk analyseert en gefundeerd interventies pleegt (Meesterstuk).

De afstudeerstage vindt plaats in één vaste stagegroep

binnen de gekozen leeftijdsspecialisatie. De stage loopt door tot aan het moment van afstuderen. In de afstudeerfase is het voor aanstaande leraren mogelijk om in eigen tempo te werken en de eisen ten aanzien van startbekwaamheid aan te tonen. Dit kan betekenen dat een aanstaande leraar gedurende het volledige schooljaar stageloopt, maar kan ook tot gevolg hebben dat de aanstaande leraar al in maart of april afstudeert en op dat moment ook de stage afrondt binnen de groep en de stageschool.

Eindstage

De aanstaande leraar bereidt in overleg met de mentor de eindstage voor. Tijdens de eindstage neemt de aanstaande leraar alle taken van de leerkracht over onder eindverantwoordelijkheid van de mentor. De mentor en de tutor van de aanstaande leraar beoordelen de eindstage in overleg. De beoordeling vindt zijn neerslag op het formulier 'Verklaring Afronding Eindstage'. Bij een onvoldoende beoordeling wordt de eindstage verlengd. De duur van deze verlenging wordt in overleg met aanstaande leraar en mentor door de tutor vastgesteld.

Duur

- **Voltijd:** 20 dagen aaneengesloten werkdagen.
- **Deeltijd:** keuze uit 6 weken van 3 aaneengesloten dagdelen, 5 weken van 4 aaneengesloten dagdelen, 4 weken van 5 aaneengesloten dagdelen of 3 weken van 6 aaneengesloten dagdelen.

Beginsituatie aanstaande leraar

Er zijn aanstaande leraren die de start van de afstudeerfase van de opleiding combineren met de afronding van studien/ of stageonderdelen uit voorgaande studiejaar. Dit heeft mogelijk gevolgen voor het verloop van de afstudeerfase. Om te voorkomen dat basisscholen/mentoren verrast worden door een dergelijke situatie heeft elke aanstaande leraar bij het 'solliciteren' naar een WPO-plaats de reden voor eventuele achterstanden toegelicht en de consequenties geconcretiseerd.

Als bovenstaande situatie van toepassing is, is het van belang voor de aanstaande leraar en de mentor om met elkaar te overleggen welke specifieke begeleiding er nodig is om deze openstaande programma-onderdelen zo snel mogelijk af te ronden, zodat de aanstaande leraar met de opdrachten van de afstudeerfase kan starten.

ROL VAN DE AANSTAANDE LERAAR

De aanstaande leraar werkt planmatig aan het ontwikkelen van de bekwaamheidseisen en verzamelt materialen die aantonen dat hij/zij hieraan voldoet.

Van de aanstaande leraar verwachten we dat hij/zij:

- op stagedagen in de stagegroep aanwezig is en (na een oriëntatiefase) zoveel mogelijk lessen verzorgt;
- activiteiten geleidelijk uitbouwt van aaneengesloten lessen naar dagdelen en dagen;
- leerdoelen formuleert en hier doelgericht aan werkt;
- door middel van beeldopnames met ondertiteling de professionele ontwikkeling zichtbaar maakt voor betrokkenen (beeldbegeleiding);
- aan de les gerelateerde taken uitvoert zoals corrigeren, registreren en surveilleren;
- aan overige activiteiten deelneemt zoals vergaderingen, studiomomenten en vieringen;
- belanghebbenden binnen de stageschool actief betreft bij het afstudeeronderzoek (Meesterstuk);
- gesprekken met de mentor, tweede beoordelaar en tutor voorbereidt en voert over de stagevoortgang, het afstudeeronderzoek en de eindstage.

ROL VAN DE MENTOR

De mentor is de basisschoolleerkracht die de aanstaande leraar begeleidt tijdens zijn/haar stage. Hij/zij geeft de aanstaande leraar de ruimte om in zijn/haar klas routine op te doen en de te verwerven bekwaamheidseisen te screenen, te ontdekken, te oefenen en te bewijzen. De mentor coacht de aanstaande leraar om in de klas steeds meer de rol van leerkracht en collega over te nemen.

De taken van de mentor bestaan uit:

- het bijwonen van de mentorenbijeenkomsten;
- het bespreken van de visie op onderwijs met de aanstaande leraar;
- het begeleiden van de aanstaande leraar in de keuzes voor leerdoelen gericht op de bekwaamheidseisen die tijdens het traject centraal (zullen) staan;
- het begeleiden van de aanstaande leraar in de ontwikkelfase door het voeren van meerdere reflectiegesprekken en het invullen van de begeleidende Kempelscan;
- afstemming zoeken met de vertegenwoordiger van het management en tutor van de aanstaande leraar wat betreft de begeleiding en beoordeling van de aanstaande leraar (stagebezoek);
- het actief betrokken zijn bij het onderzoek (Meesterstuk) in de praktijk;
- het beoordelen van het startbekwaamheidsniveau van de aanstaande leraar door het invullen van de Kempelscan en het voeren van het bijbehorende reflectiegesprek;
- het voeren van een reflectiegesprek na de eindstage en het ondertekenen van de Verklaring Eindstage indien deze naar ieders tevredenheid is verlopen.

ROL VAN DE VERTEGENWOORDIGER VAN HET MANAGEMENT/ SCHOOLOPLEIDER

De vertegenwoordiger van het management is de collega van de stageschool die als tweede beoordelaar optreedt en samen met de mentor en de tutor het startbekwaamheidsniveau van de aanstaande leraar beoordeelt. Bij aanwezigheid van een schoolopleider ligt voor de hand dat deze persoon de tweede beoordelaar is. Van de vertegenwoordiger van het management wordt verwacht dat hij/zij:

- de mentorenbijeenkomsten van de Kempel bijwoont, indien mogelijk;
- minimaal één begeleidend en één beoordelend lesbezoek uitvoert;
- minimaal één begeleidende en één beoordelende Kempelscan invult (de managementvariant);
- bijbehorende reflectiegesprekken voert met de aanstaande leraar;
- afstemming zoekt met de mentor en tutor van de aanstaande leraar wat betreft de begeleiding en beoordeling van de aanstaande leraar (stagebezoek).

ROL VAN DE TUTOR

Elke aanstaande leraar krijgt voor het gehele studiejaar een tutor toegewezen. Dit is in alle gevallen een opleidingsdocent van De Kempel. Taken van een tutor met betrekking tot de (individuele) aanstaande leraar zijn o.a.:

- het begeleiden van de stage (bekwaamheidseisen, beeldbegeleiding, maatwerk);
- afstemming zoeken met de mentor en vertegenwoordiger van het management van de aanstaande leraar wat betreft de begeleiding en beoordeling van de aanstaande leraar (stagebezoek);
- het beoordelen van het startbekwaamheidsniveau van de aanstaande leraar, samen met de mentor en een vertegenwoordiger van het management;
- het begeleiden van het praktijkonderzoek (Meesterstuk).

Start afstudeerstage

1

ORIËNTATIEFASE

- De aanstaande leraar oriënteert zich op zijn/haar eigen kwaliteiten/overtuigingen en op de omgeving waarbinnen hij/zij gaat afstuderen.
- De aanstaande leraar wordt een vaste kracht in de groep en binnen het team.
- De aanstaande leraar doet routine op in het werken in zijn/haar stagegroep.
- De aanstaande leraar werkt toe naar het verzorgen van dagdelen of dagen in de stagegroep, onder toezicht van de mentor.

BEGELEIDENDE SCAN

in beeld brengen ontwikkeling van de aanstaande leraar

2

ONTWIKKELFASE

- De aanstaande leraar heeft zich ingewerkt in de stagegroep en de stageschool en werkt aan het realiseren van de startbekwaamheidseisen door het stellen van persoonlijke leerdoelen en het volgen van een beeldbegeleidingstraject. Door planmatig te werken geeft de aanstaande leraar in afstemming aan hoe hij/zij werkt aan de bekwaamheden op startbekwaamheidsniveau.
- De aanstaande leraar verzorgt in deze fase vrijwel alle activiteiten in de stagegroep. De begeleiding van de mentor vindt in toenemende mate op afstand plaats en krijgt steeds meer het karakter van coaching.

BEGELEIDENDE SCAN

in beeld brengen ontwikkeling van de aanstaande leraar

3

EINDFASE

De aanstaande leraar mag starten met de eindstage op het moment dat:

- de beoordelende Kempelscaans van de mentor, de vertegenwoordiger van het management en de tutor aan de norm voldoen en
- de eindstage in overleg met de mentor is voorbereid.

BEOORDELLENDE SCAN

aantonen beheersing bekwaamheidseisen van aanstaande leraar op startbekwaamniveau

VERKLARING EINDSTAGE

bevestigen functioneren op startbekwaamniveau

VERKLARING AFGESTUDEERD

bevestigen behalen 240 studiepunten (in te vullen door opleiding)

Einde eindstage

Einde afstudeerfase

BEOORDELING AFSTUDEERSTAGE & KEMPELSCAN

Hogeschool de Kempel maakt voor de begeleiding en beoordeling van aanstaande leraren gebruik van de Kempelscan.

De items uit deze scan geven een omschrijving van bekwaam handelen, dat zichtbaar wordt in het gedrag en/of resultaten van gedrag, inclusief de reflectie op het handelen, de theorieën/(vak)concepten en beroeps-identiteit. Op de volgende pagina staat een overzicht van de items van de mentorvariant in de Kempelscan en in het schema op de linkerpagina staat vermeld wanneer een scan ingevuld dient te worden.

Normering

De stage wordt met een voldoende beoordeeld als in zowel de Kempelscan van de mentor als in die van de tutor en vertegenwoordiger van het management géén onvoldoendes voorkomen en maximaal vier keer matig is gescoord.

De stage wordt met een goed beoordeeld als in alle Kempelscaans géén onvoldoendes en matigs voorkomen en maximaal vier keer voldoende is gescoord.

BEOORDELINGSSCHAAL

O (onvoldoende)

Het lukt de aanstaande leraar nog niet, de aanstaande leraar moet dit nog leren, de aanstaande leraar heeft hier nog hulp bij nodig.

M (matig)

Het lukt de aanstaande leraar soms, de aanstaande leraar begint het net te leren, de aanstaande leraar heeft nog meer oefening nodig.

V (voldoende)

Het lukt de aanstaande leraar, de aanstaande leraar kan dit zelfstandig, de aanstaande leraar laat zien wat hij/zij al weet.

G (goed)

Dit lukt de aanstaande leraar erg goed, de aanstaande leraar kan het uitleggen en leren aan anderen.

Mentorenbijeenkomst

In de periode van de afstudeerstage staan twee mentorenbijeenkomsten gepland, waarvan de eerste online en de tweede op De Kempel.

Op de achterzijde van deze folder zie je wanneer deze bijeenkomsten plaatsvinden. In de jaarkalender zijn deze gemarkeerd met een witte cirkel.

De online mentorenbijeenkomst vindt plaats na schooltijd, van 15.30 tot uiterlijk 17.00 uur. De fysieke bijeenkomst vindt plaats onder schooltijd, van 9.30 tot 12.00 uur.

Items Kempelscan mentorvariant

Vakinhoudelijk bekwaam

De aanstaande leraar:

- staat 'boven' de leerstof en kan deze zo samenstellen, kiezen en/of bewerken dat alle leerlingen zich deze leerstof eigen kunnen maken;
- houdt bij de voorbereiding en de uitvoering van een activiteit/les/lessenreeks rekening met de doorgaande leerlijnen.

Vakdidactisch bekwaam

De aanstaande leraar:

- formuleert doelen afgestemd op de beginsituatie van het kind/de groep en kan de bijbehorende leerstof selecteren en ordenen;
- werkt samenhangende lessen uit met passende werkvormen, materialen en media, afgestemd op het niveau en de kenmerken van zijn/haar kinderen;
- kiest passende en betrouwbare toetsen of stelt deze samen;
- realiseert een adequaat klassenmanagement;
- maakt de verwachtingen en leerdoelen duidelijk aan de kinderen en motiveert hen de leerdoelen te behalen;
- zet een variatie aan didactische werkvormen in, die kinderen aanzet tot activiteit;
- ontwerpt gedifferentieerde leeractiviteiten die aansluiten bij de leerlijnen en de verschillende niveaus binnen de groep;
- stelt tijdens instructie en begeleiding stimulerende vragen en geeft opbouwende feedback op taak, proces en zelfregulatie;
- stimuleert samenwerking, zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid;
- volgt de voortgang van de kinderen, toetst de resultaten en analyseert en beoordeelt;
- vraagt feedback van kinderen en benut deze tezamen met zijn/haar analyse voor een gericht vervolg van het onderwijsleerproces;
- signaleert belemmeringen in het leren van kinderen en kan, met hulp van collega's, een passende oplossing zoeken;
- past informatie/adviezen van collega's of andere deskundigen (zoals IB'er, zorginstellingen, etc.) toe in de begeleiding van kinderen;
- analyseert en evalueert zijn/haar pedagogisch-didactisch handelen ten behoeve van verdere bijstelling en ontwikkeling van dat handelen;
- draagt bij aan pedagogisch-didactische evaluaties in de school en gebruikt deze, in afstemming met zijn/haar collega's, bij de onderwijsontwikkeling in de school.

Pedagogisch bekwaam

De aanstaande leraar:

- toont respect en stemt af op de leefwereld en sociaal-culturele achtergrond van elk kind;
- stuurt en begeleidt groepsprocessen;
- wekt vertrouwen bij de kinderen en schept een veilig pedagogisch klimaat;
- geeft de kinderen een stem in en invloed op de vormgeving van onderwijsactiviteiten;
- maakt verwachtingen duidelijk en stelt eisen aan kinderen;
- reageert adequaat en passend op (on)gewenst gedrag;
- stimuleert het zelfvertrouwen van de kinderen, moedigt hen aan en motiveert hen;
- doet recht aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de kinderen;
- signaleert belemmeringen in de ontwikkeling van kinderen en kan met behulp van collega's passende oplossingen zoeken;
- stemt zijn/haar pedagogisch-didactisch handelen af met ouders/opvoeders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij het kind betrokken zijn.

Brede professionele basis

De aanstaande leraar:

- streeft in zijn/haar communicatie bewust naar afstemming en verbinding met kinderen, collega's, opvoeders en externe deskundigen;
- is in staat om kritisch te reflecteren op zijn/haar professioneel handelen, gericht op het verbeteren hiervan;
- vraagt gericht feedback op zijn/haar handelen aan de mentor en/of andere betrokkenen;
- demonstreert in zijn/haar dagelijks handelen een onderzoekende houding (open, nieuwsgierig, kritisch, vanuit meerdere perspectieven, eigen richting kiezend);
- gebruikt kennis uit onderzoek van anderen om zijn/haar professioneel handelen en zijn/haar onderwijspraktijk verder te ontwikkelen;
- hanteert een onderzoeksmatige werkwijze bij het aanpassen en verbeteren van zijn/haar onderwijs;
- stelt zich leerbaar op in contacten met collega's en andere deskundigen;
- stelt zich in het schoolteam open en toegankelijk op;
- participeert actief en op een constructieve wijze in diverse vormen van collegiaal overleg ten behoeve van onderwijs(ontwikkeling) in de school;
- kijkt beredeneerd af van gebaande paden om het leren en de ontwikkeling van kinderen te bevorderen (creativiteit & ondernemerschap);
- kan het persoonlijke en professionele verhaal achter zijn/haar handelen vertellen en onderbouwen op basis van zelfkennis, passie en ambitie.

OPLEIDINGSNETWERK

Opleidingsnetwerk Samen Opleiden bestaat uit besturen primair onderwijs (zie website www.samenopleiden.nl voor deelnemende besturen) en het bestuur van Hogeschool de Kempel. Gezamenlijk zijn we verantwoordelijk voor het opleiden en professionaliseren van aanstaande en startende leraren.

Binnen het Opleidingsnetwerk wordt samengewerkt om het studeren aan de opleiding en het werkplekleren van de aanstaande leraar zoveel mogelijk op elkaar aan te laten sluiten en elkaar te laten versterken. Het driehoeksgesprek is daarbij een essentieel instrument.

STAGEBEZOEK

Gedurende het jaar wordt de aanstaande leraar op een aantal momenten door de tutor op de stageschool bezocht. Een stagebezoek bestaat uit een lesbezoek, een gesprek met de aanstaande leraar, een gesprek met de mentor en indien mogelijk een gesprek met de vertegenwoordiger van het management/schoolopleider (driehoeksgesprek). Afhankelijk van het tijdstip van het stagebezoek wordt gekeken naar mogelijkheden om het gesprek gezamenlijk te voeren. In de gesprekken wordt de ontwikkeling van de aanstaande leraar met betrekking tot de bekwaamheidseisen besproken. De aanstaande leraar maakt die ontwikkeling zichtbaar door persoonlijke leerdoelen te stellen, waaraan hij/zij planmatig werkt. Het gebruik van filmfragmenten en beeldbegeleiding maakt hiervan onderdeel uit. Op basis van gestelde leerdoelen en de voortgang van het afstudeeronderzoek bereidt de aanstaande leraar het stagebezoek voor en vindt het gesprek plaats. Ook de verkenning op (het verloop van) het praktijkonderzoek (meesterstuk) kan onderwerp van gesprek zijn.

JAARKALENDER AFSTUDEERSTAGE 2024-2025

week	dag	AFSTUDEERFASE Voltijd					AFSTUDEERFASE Deeltijd				
		ma	di	wo	do	vr	ma	di	wo	do	vr
34	19 aug										
35	26 aug										
36	02 sept										
37	09 sept										
38	16 sept										
39	23 sept										
40	30 sept										
41	07 okt										
42	14 okt										
43	21 okt										
44	28 okt										
45	04 nov										
46	11 nov										
47	18 nov										
48	25 nov										
49	02 dec										
50	09 dec										
51	16 dec										
52	23 dec										
01	30 dec										
02	06 jan										
03	13 jan										
04	20 jan										
05	27 jan										
06	03 feb										
07	10 feb										
08	17 feb										
09	24 feb										
10	03 mrt										
11	10 mrt										
12	17 mrt										
13	24 mrt										
14	31 mrt										
15	07 apr										
16	14 apr										
17	21 apr										
18	28 apr										
19	05 mei										
20	12 mei										
21	19 mei										
22	26 mei										
23	02 juni										
24	09 juni										
25	16 juni										
26	23 juni										
27	30 juni										
28	07 juli										

- lesdag
- toetsdag
- bijzondere activiteit
- vakantiedag
- lesvrij/optionele stage
- stagedag
- stage
- stage alleen afstudeerfase
- mentorenbijeenkomst

Vragen of meer informatie nodig?

Voor inhoudelijke vragen over de stage in de afstudeerfase kun je contact opnemen met de tutor van de aanstaande leraar, de coördinator van de afstudeerfase Mirjam Wouters-van Tilburg (m.tilburg@kempel.nl) of de opleidingsmanager Yvonne Franzen (y.franzen@kempel.nl).

Voor organisatorische zaken kun je terecht bij het stagebureau via tel. 0492 531 990 of via e-mail stage@kempel.nl.